VIQUIPÈDIA

Txulim

Txulim també conegut com a txulim-turc, küerik, txulim-tàrtar o melets-tàrtar (no s'ha de confondre amb l'idioma tàtar) és l'idioma dels txulims. El nom que la gent utilitza per a referir-se a ells mateixos, i també a llur idioma, és Ös, literalment: propi. També és parlat pels kazik. Aquest nom s'originà d'una tribu ja extinta.

Txulim	
Чулымский язык	
Altres noms	txulim-turc, küerik, txulim tàrtar, melets tàrtar
Tipus	llengua, llengua viva i llengua críticament amenaçada
Parlants	
Parlants nadius	44 (2010)
Parlat a	Rússia
Autòcton de	Khakàssia
Classificació lingüística	
llengües nostràtiques llengües altaiques llengües turqueses llengües turqueses comunes llengües turqueses siberianes	
Característiques	
Sistema d'escriptura	alfabet ciríl·lic
Institució de normalització	no està regulat
Nivell de vulnerabilitat	5 en perill crític
Codis	
ISO 639-3	clw (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=clw)
Glottolog	chul1246 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/chul1246)
Ethnologue.com	clw (http://www.ethnologue.com/language/clw)
UNESCO	467 (http://www.unesco.org/languages-atlas/en/atlasmap/language-id-467.html)
IETF	clw
Endangeredlanguages.com	1736 (http://www.endangeredlanguages.com/lang/1736)

Família lingüística

El txulim seria membre de la controvertida família de les llengües altaiques. Comprèn diferents dialectes que corresponen a llocs al llarg del riu Txulim: baix txulim (actualment es creu que està extingit), mig txulim i alt txulim. La llengua està estretament relacionada amb el shor i amb els dialectes de khakàs.

Característiques

El txulim és un idioma en vies d'extinció, i el més probable és que mori en aproximadament vint-i-cinc anys. Figura en el Llibre Vermell de llengües en perill de la UNESCO. Durant la filmació de la pel·lícula-documental americana del 2008 *The Linguists* (Els lingüistes), Greg Anderson i K. David Harrison entrevistaren i enregistraren vint parlants i estimen que pot haver-hi entre 35-40 persones que parlin amb fluïdesa en una comunitat global de 426 membres.[1][2] El més jove d'ells tenia cinquanta-quatre anys el 2008.

Els parlants del txulim viuen a Sibèria, al nord de les muntanyes d'Altai, a la conca del riu Txulim, un afluent del riu Obi.[3] Tots són bilingües en rus. Durant l'època soviètica, els parlants de la llengua foren desalentats i es castigà el seu ús en les escoles, en un procés de desvalorització de la llengua.[4]

Referències

1. HARRISON, K. D.; G. D. S. Anderson «Ös tili (Middle and Upper Chulym Dialects): Towards a comprehensive documentation». *Turkic Languages*, 10, 1, 2006, pàg. 47-71.

2. Honeycutt, Kirk. «The Linguists (http://web.archive.org/20081121013020/www.hollywoodreporter.com/hr/awards_festivals/fest_reviews/article_display.jsp?&rid=10471)». *The Hollywood Reporter*, 18-01-2008. Arxivat de l'original (http://www.hollywoodreporter.com/hr/awards_festivals/fest_reviews/article_display.jsp?&rid=10471) el 2008-11-21. [Consulta: 22 febrer del 2009].
3. Harrison, K. D.; G. D. S. Anderson «Middle Chulym: Theoretical aspects, recent fieldwork and current state». *Turkic Languages*, 7, 2, 2003, pàg. 245-256.
4. *The Linguists* (film, 2008)

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Txulim&oldid=23175996»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 13 abr 2020 a les 15:02.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.